

Warszawa, dnia 14 marca 2014 r.

NEWSLETTER PRAWNY

ORZECZNICTWO TK

1. **Karanie właściciela auta za niewskazanie kierującego zgodne z Konstytucją.**

12 marca 2014 r. Trybunał Konstytucyjny w pełnym składzie rozpoznał pytanie prawne Sądu Rejonowego Lublin – Zachód III Wydział Karny w Lublinie dotyczące wskazania sprawcy wykroczenia drogowego.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że **art. 96 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń jest zgodny z art. 2 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 42 ust. 1 konstytucji.**

Powołany przepis Kodeksu wykroczeń sankcjonuje zachowanie polegające na niewskazaniu na żądanie uprawnionego organu osoby, której powierzono pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

Zdania odrębne zgłosili 3 sędziowie Trybunału Konstytucyjnego, argumentując je m.in. okolicznością, iż to organ musi udowodnić winę sprawcy wykroczenia, a nie przerzucać na obywatela obowiązek znalezienia kierowcy, który to wykroczenie popełnił.

Sprawa nie jest jednak jeszcze do końca przesądzona z uwagi na fakt, iż została ona wniesiona przed Trybunał Konstytucyjny także przez Prokuratora Generalnego, którego wniosek ma szerszy zakres niż pytanie przedstawione przez lubelski sąd i obejmuje również kwestię zgodności wspomnianego przepisu z art. 42 ust. 3 Konstytucji tj. zasadą domniemania niewinności.¹

2. **Wywłaszczenie.**

6 marca 2014 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał pytanie prawne Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie dotyczące wywłaszczenia.

W wyroku z 13 marca 2014 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że **art. 137 ust. 1 pkt 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w zakresie, w jakim za nieruchomość zbędną uznaje nieruchomość wywłaszczoną przed 27 maja 1990 r., na której w dniu złożenia wniosku o zwrot, a nie później niż przed 22 września 2004 r., zrealizowano cel określony w decyzji o wywłaszczeniu, jest niezgodny z art. 2 w związku z art. 165 ust. 1 konstytucji.**

Zgodnie z sentencją niniejszego wyroku, nie podlegają zwrotowi na rzecz byłych właścicieli i ich spadkobierców te nieruchomości skomunalizowane, na których jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały przed 2004 r. i przed dniem złożenia wniosku o ich zwrot cel określony w decyzji o wywłaszczeniu, bez możliwości badania, czy realizacja ta nastąpiła po upływie 10 lat od chwili wywłaszczenia. Jeśli zaś w dniu złożenia wniosku o zwrot a przed 2004 r. cel wywłaszczenia jeszcze nie został zrealizowany, byli właściciele tych nieruchomości oraz ich spadkobiercy zachowują ustawowe uprawnienie do żądania zwrotu, które nabyli przed wejściem w

¹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2014 r., Sygn. akt P 27/13, źródło: www.trybunal.gov.pl.

życie ustawy z 28 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Trybunał Konstytucyjny podzielił stanowisko WSA w Warszawie, iż po wejściu w życie art. 137 ust. 1 pkt 2 u.g.n. w obecnym brzmieniu doszło do niekonstytucyjnego pogorszenia sytuacji jednostek samorządu terytorialnego na skutek naruszenia przez ustawodawcę zasady niedziałania prawa wstecz (art. 2 konstytucji) oraz zasady samodzielności jednostek samorządu terytorialnego (art. 165 ust. 1 konstytucji).

Wobec jednostek samorządu terytorialnego, których dotyczy pytanie prawne WSA w Warszawie, powinny znaleźć dalsze zastosowanie dotychczas obowiązujące zasady, a nie nowy kierunek interpretacji przepisów o zwrocie wywłaszczonych nieruchomości, nakazujący zrealizowanie celu wywłaszczenia w każdym wypadku w ciągu 10 lat od chwili wywłaszczenia.

W konsekwencji oceny dotychczasowego wykorzystania nieruchomości wywłaszczonych przed 27 maja 1990 r. i zrealizowania celu wywłaszczenia przed 22 września 2004 r. należy nadal dokonywać na dzień złożenia wniosku o zwrot nieruchomości.²

PROJEKTY ZMIAN W PRAWIE

1. Drugie czytanie deregulacji zawodów.

12 marca odbyło się w Sejmie drugie czytanie rządowego projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych, stanowiącego drugi etap tzw. deregulacji zawodów. Projekt, obejmuje 91 profesji: 82 techniczne i 9 finansowych. W poniedziałek 11 marca rząd przyjął projekt ustawy stanowiącej trzeci etap otwierania dostępu do zawodów regulowanych dotyczący 101 kolejnych zawodów. Na liście profesji objętych projektem będącym przedmiotem prac Sejmu są m.in. różnej specjalności architekci, a także inżynierowie - budownictwa, inżynierii środowiska, górnictwa i geologii, inżynierii wojskowej, telekomunikacji, transportu, elektroniki i telekomunikacji, a także rzeczoznawcy samochodowi oraz przedstawiciele niektórych zawodów lotniczych takich jak np. pilot samolotowy zawodowy i liniowy, skoczek spadochronowy.³

2. Łatwiejsze procedury podatkowe - zmieni się aż 125 przepisów.

Projekt ustawy o zmianie ustawy Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw zawiera pakiet zmian liczący 125 regulacji i ma zrealizować dwa podstawowe cele, czyli uprościć procedury podatkowe i zapewnić efektywniejszy pobór podatków. Część regulacji ma wejść w życie jeszcze w tym roku. Nowela zakłada m.in. następujące zmiany:

- zmianie mają ulec przepisy przy udzielaniu pełnomocnictwa w postępowaniu podatkowym, dzięki wprowadzeniu pełnomocnictwa ogólnego - podatnik będzie mógł ustanowić jednego pełnomocnika ogólnego, zgłosić go do centralnego

² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 2013 r., Sygn. akt P 38/11, źródło: www.trybunal.gov.pl.

³ Opracowanie: Weronika Adamczyk, Źródło: www.sejm.gov.pl, www.lex.online.wolterskluwer.pl.

rejestr i pełnomocnik będzie go reprezentował we wszystkich procedurach podatkowych przed wszystkimi organami podatkowymi,

- zmiany w ustawie mają także uprościć i unowocześnić zasady doręczania pism - podatnik będzie mógł wskazać adres doręczeń, niekoniecznie zbieżny z adresem zamieszkania,
- ważną zmianą jest zapis o klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania.⁴

3. **Większa ochrona konsumenta.**

Na etapie prac sejmowych znajduje się ustawa gwarantująca większą ochronę praw konsumenta (zwłaszcza w kwestii umów zawieranych na odległość), będąca realizacją trzech unijnych dyrektyw w sprawie ochrony konsumenta, której przepisy muszą wejść w życie najpóźniej do dnia 13 czerwca 2014 r. Przewidywane zmiany dotyczą następujących kwestii:

- wydłużenie terminu do zwrotu towaru przez konsumenta z 10 do 14 dni,
- w przypadkach, gdy konsument dowie się o dodatkowych kosztach już po zawarciu umowy, wszelkie nieprzewidziane opłaty pokryje przedsiębiorca z własnej kieszeni,
- nałożenie na przedsiębiorców dodatkowych obowiązków m.in. będą oni musieli:
  - informować o wszelkich opłatach, jakie poniesie konsument, łącznie z opłatami celnymi,
  - przycisk służący do zamówienia podpisać „zamówienie z obowiązkiem zapłaty”,
  - zaprzestać używania „check boxów”, czyli domyślnych opcji, które obecnie konsument często musi sam odznaczać,
  - wyraźnie podać wszelkie informacje i wskazówki, w jaki sposób można od umowy odstąpić,
  - wraz z regulaminem, umieścić na stronie internetowej formularz potrzebny do rezygnacji,
  - odpowiadać bezwzględnie za uszkodzenia towaru podczas dostawy - nie będzie możliwości przerzucenia odpowiedzialności na firmę transportową,
  - jeśli konsument nie potwierdzi, że wie, iż zamówienie pociąga za sobą obowiązek zapłaty – umowa nie zostaje zawarta.⁵

WAŻNY TERMIN

20 marca upływa termin zapłaty:

- składki na PFRON;
- zaliczki na podatek dochodowy od pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz z tytułu umów zlecenia i o dzieło;
- zaliczki na podatek dochodowy od dochodów zagranicznych (ze stosunku pracy oraz z emerytur i rent) oraz innych dochodów uzyskiwanych bez pośrednictwa płatnika.

⁴ Opracowanie: Katarzyna Bogucka, RPE WK, Źródło: www.newseria.pl, www.lex.online.wolterskluwer.pl.

⁵ Źródło: www.serwisy.gazetaprawna.pl.

CIEKAWOSTKI & INNE

Asystent sędziego nie może być aplikantem.

W marcowym stanowisku Krajowa Rada Sądownictwa (KRS) stwierdziła, że do obowiązków prezesów należy eliminowanie sytuacji, które stwarzałyby choćby potencjalnie konflikt interesów, a przez to podważały zaufanie do sądu. Jej zdaniem do takiego konfliktu może dojść w przypadku zatrudnienia na stanowisku asystenta sędziego aplikanta adwokackiego lub radcowskiego.

Tymczasem praktyka ta jest nagminna.

Odpowiedź na powyższą rozbieżność odnajdziemy w stanowisku KRS, zgodnie z którym „decyzja o zatrudnieniu oraz kontynuowaniu zatrudnienia należy każdorazowo do prezesa sądu. W przypadku kontynuowania aplikacji adwokackiej lub radcowskiej przez asystenta sędziego istnieje możliwość rozwiązania (w trybie wypowiedzenia) stosunku pracy z asystentem sędziego w związku z obawą prezesa sądu co do powstania lub istnienia konfliktu interesów, w szczególności wątpliwościami związanymi z zagrożeniem dla bezstronności sądu i ujawnieniem się okoliczności podważających zaufanie do sądu”.⁶

---

⁶ Źródło: www.serwisy.gazetaprawna.pl.